

видни държавни мъже, какъвъ е смисълът на живота, и тѣ ще ви дадатъ чудни отговори. То е, не че тѣ нѣматъ желанието да ви кажатъ истината, но така го разбиратъ. Тоза азъ обяснявамъ по слѣдния начинъ. Ако вие сте въ нѣкаква нужда, и се обърнете къмъ нѣкого, когото вие считате за богатъ, т. е. въ сѣщностъ минава за богатъ, но касата му е празна, и му поискате 10-ина хиляди лева, а той едва ви даде 500 лв., виноватъ ли е той? Казва: толкова имамъ. Толкова има човѣка, толкова даза. Можете да му се сърдите, колкото искате. Вие може да казвате, че той е богатъ. Да, свѣтътъ е пъленъ съ богати хора, но има фиктивно богати и дѣйствително богати. Въ духовния свѣтъ богати хора сж само разумнитѣ хора, незлобивитѣ и скромнитѣ хора. Това сж богатитѣ хора въ свѣта. И дѣйствително, разумътъ е единъ даръ на човѣка отъ ангелитѣ, тѣ сж го подарили на хората. Когато Богъ направилъ човѣка, повикалъ всички разумни сѣщества да му дадатъ по нѣщо, понеже той билъ послѣдния, най-малкия имъ братъ. Ангелитѣ, като го погледнали, видѣли го въ много незавидно положение, живѣлъ въ една колибка, не му стигало ума какъ да си направи кѣща, и си казали: „Да му дадемъ отъ нашия разумъ“, и така човѣкътъ се нарекълъ „човѣкъ на мъдростъта“. И дѣйствително, единственото нѣщо, което отличава човѣка въ сегашната природа, то е неговиятъ разумъ.

Сега, азъ взимамъ думата „умъ“ въ най-широкъ смисълъ, а „разумътъ“ взимамъ, като една сила вътрѣ въ ума, въ по-ограниченъ смисълъ, т. е. умътъ взимамъ като нѣщо, което включва всичко, а разумътъ включва само способноститѣ на човѣка, съ които той работи въ даденъ случай. „Разуменъ човѣкъ“, казватъ. И дѣйствително, когато умътъ има едно прѣодоляваще влияние, върху лицето на човѣка се забѣлѣзва една особена свѣтлина. Умътъ е, който хвърля една особена свѣтлина върху лицето, то просиява. Божествена свѣтлина се издава изъ очитѣ на единъ интелигентенъ човѣкъ. Разумниятъ човѣкъ, или умниятъ човѣкъ, или мъдриятъ човѣкъ, да вземемъ тия три думи, три термина, се отличава по тоза, че той може да направи всичко. Като казвамъ, че може да направи всичко, под-